

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **Mgr. F. Š.**, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky**, se sídlem Soudní 1672/1a, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 20. 11. 2018, č. j. 59 A 106/2018 - 12,

t a k t o :

- I.** Návrh žalobce na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti **s e z a m í t á .**
- II.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- III.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci domáhal ochrany proti nečinnosti Vězeňské služby České republiky, Vazební věznice Liberec, při vyřizování žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“). Krajský soud v záhlaví uvedeném usnesením podle § 7 odst. 2 a 6 s. ř. s. postoupil věc Městskému soudu v Praze jakožto soudu místně příslušnému, neboť dospěl k závěru, že se žalobce domáhá poskytnutí informace od Vězeňské služby České republiky, která sídlí v Praze.

II.

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti usnesení krajského soudu kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Žalovaná (podle stěžovatele Vězeňská služba České republiky – Vazební věznice Liberec) je správní jednotkou, která podle § 4 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, ve znění pozdějších předpisů, činí za Vězeňskou službu České republiky veškeré právní úkony, mezi které patří

správní trestání i řízení o trestných činech vězňených osob. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Současně požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

III.

[3] Nejvyšší správní soud na úvod konstatuje, že v souladu se závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, publ. pod č. 3271/2015 Sb. NSS, není podání kasační stížnosti proti usnesení o postoupení místně příslušnému soudu podle § 7 odst. 6 s. ř. s. spojeno s poplatkovou povinností ani s povinným zastoupením advokátem. Nejvyšší správní soud proto nerozhodoval o žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků.

[4] Nejvyšší správní soud se dále zabýval návrhem stěžovatele na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Vycházel přitom z § 35 odst. 9 s. ř. s., podle kterého lze účastníku ustanovit zástupce, jestliže jsou u něj dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce je nezbytně třeba k ochraně jeho práv.

[5] Při úvaze, zda je v řízení o této kasační stížnosti nezbytné ustanovit k hájení zájmů stěžovatele advokáta, vycházel Nejvyšší správní soud ze skutečnosti, že stěžovatel brojí proti usnesení o postoupení místně příslušnému soudu a jedná se tedy o věc, která není skutkově ani právně nijak složitá. V kasační stížnosti prezentuje (byť stručně) důvody, kterými zpochybňuje úvahu, na které je rozhodnutí krajského soudu postaveno. Kasační stížnost tedy obsahuje dostatečné argumenty a ustanovení zástupce není k ochraně práv stěžovatele nezbytně nutné. Navíc je třeba poukázat i na skutečnost, že stěžovatel má vysokoškolské právnické vzdělání a v minulosti sám působil jako advokát. Nejvyšší správní soud proto návrh stěžovatele na ustanovení zástupce zamítl.

[6] Nejvyšší správní soud poté posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Kasační stížností brojí stěžovatel proti usnesení krajského soudu, jímž byla věc postoupena městskému soudu. Stěžovatel totiž za žalovanou považuje Vazební věznici Liberec, a nikoliv Vězeňskou službu České republiky. Stěžejní v právě posuzované věci je tedy určit správní orgán, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni.

[9] Podle § 7 odst. 2 s. ř. s. „[n]estanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je ke řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti.“

[10] Otázkou místní příslušnosti soudů k projednání žalob týkajících se žádostí o informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím směřovaných na Vězeňskou službu České republiky, resp. jednotlivé věznice, se Nejvyšší správní soud již zabýval, a to mj. v řízeních iniciovaných právě stěžovatelem. Závěry kasačního soudu jsou tudíž stěžovateli známy, a proto soud pouze stručně cituje odůvodnění rozsudku ze dne 4. 10. 2018, č. j. 5 As 284/2018 - 20: „Podle § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, jsou povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se ke jejich působnosti, státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce. [...] Podle § 4 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážci České republiky, právní úkony jménem státu činí za Vězeňskou službu

pokračování

generální ředitel. Ředitelé vazebních věznic, věznic a dalších organizačních jednotek Vězeňské služby jsou oprávněni jednat a činit právní úkony za Vězeňskou službu ve všech věcech, kromě těch, které podle tohoto zákona nebo rozhodnutí ministra nebo generálního ředitele patří do jejich pravomoci. [...] Stěžovatelem napadené rozhodnutí vydané ředitelem věznice Brěclav bylo vydáno Vězeňskou službou České republiky, která je správním orgánem (úřadem) a povinným subjektem ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. Správní orgán, který v daném případě rozhodoval v prvním stupni, je tedy Vězeňská služba České republiky. Vězeňská služba České republiky sídlí v Praze. Místně příslušným krajským soudem k projednání žaloby je tedy Městský soud v Praze (viz např. rozsudek NSS ze dne 31. 8. 2016, č. j. 6 As 162/2016 – 28).“ Ke stejnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 26. 9. 2018, č. j. 4 As 269/2018 - 15, který se týkal stěžovatelovy žádosti o informace od Věznice Rapotice, ve kterém uvedl, že „[v]ěznicím (resp. jejich ředitelům), které jsou ve smyslu § 1 odst. 4 zákona 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky (dále jen „zákon o vězeňské službě“), organizačními jednotkami Vězeňské služby, jakožto orgánu státní správy s celostátní působností, totiž žádný zákon nevymezuje v oblasti poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím samostatnou rozhodovací pravomoc. Nemají tedy v této oblasti postavení správního orgánu ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a nelze je tudíž pro účely určení místně příslušného soudu podle § 7 odst. 2 s. ř. s. považovat za správní orgán, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni.“

[11] Správním orgánem, který vydal rozhodnutí v prvním stupni, není v nynější věci Vazební věznice Liberec, ale Vězeňská služba České republiky se sídlem Soudní 1672/1a, Praha 4. Krajský soud tudíž správně uzavřel, že místně příslušným soudem k projednání žaloby na ochranu proti nečinnosti při vyřizování žádosti o informace je s ohledem na ustanovení § 7 odst. 2 věta první s. ř. s. městský soud, neboť Vězeňská služba České republiky má sídlo v Praze, tedy v obvodu městského soudu podle přílohy č. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů.

[12] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[13] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, již by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. ledna 2019

Mgr. David Hipšr
předseda senátu